

Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2019. GODINU

Mart, 2020.

SADRŽAJ

Važne skraćenice	3
Rezime - razvijanje kulture kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori	4
Zašto je važno da primjenjujemo Evropske standarde i smjernice (ESG)?	6
1. Zakonski okvir za obezbjeđenje kvaliteta u Crnoj Gori	9
1.1 Predlog mjera za unaprjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja	9
2. Eksterna evaluacija	10
2.1 Akreditacija studijskih programa.....	10
2.2 Reakreditacija ustanova visokog obrazovanja	11
2.3 Akreditacija programa cjeloživotnog učenja	12
2.4 Lista eksperata.....	13
3. MEĐUNARODNA SARADNJA U OBLASTI OBEZBJEĐENJA KVALITETA	14
3.1 Saradnja sa institucijama Evropskog prostora visokog obrazovanja i ostalim institucijama.....	15
3.2 Saradnja sa drugim nacionalnim agencijama	16
4. UČEŠĆE AGENCIJE U PROJEKTIMA I RADNIM TIJELIMA	17
5. OBUKE ZAPOSLENIH I OSTALIH UČESNIKA U SISTEMU OBEZBJEĐENJA KVALITETA	18
6. ISTRAŽIVANJA U OBLASTI OBEZBJEĐENJA KVALITETA.....	20
7. OPŠTI POSLOVI AGENCIJE	21
7.1 Kadrovski poslovi.....	21
7.2 Javne nabavke	22
7.3 Interna akta.....	22
7.4 Transparentnost i sprječavanje korupcije	23
PRILOG.....	24

Važne skraćenice

AKOKVO	Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja Crne Gore
EHEA	Evropski prostor visokog obrazovanja
ESG	Evropski standardi i smjernice
ENQA	Evropska asocijacija za obezbjeđenje kaliteta
EQAR	Evropski registar agencija za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja
EUA	Evropska asocijacija univerziteta
IEP	Program evaluacije ustanova visokog obrazovanja
EUARSHE	Evropska asocijacija institucija u visokom obrazovanju

Rezime - razvijanje kulture kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori

Imajući u vidu da Crna Gora svoj razvojni put teži da zasniva na znanju, vještinama i kompetencijama, visoko obrazovanje je ključan dio društveno-ekonomskog razvoja naše države. Svrha visokog obrazovanja jeste da pripremi studenta za građansko društvo i buduću karijeru, doprinese zapošljenosti, ličnom razvoju, stvarajući bazu znanja i podstičući naučni rad i inovacije. Stoga, kvalitet mora uzeti u obzir različite aspekte visokog obrazovanja iz perspektive svih učesnika u njemu. Kvalitet većinom proizilazi iz interakcije nastavnika, studenata i institucionalnog okruženja za učenje, a obezbjeđenje kvaliteta mora da omogući takvo okruženje u kojem sadržaj programa, učenje i resursi odgovaraju svojoj svrsi.

Kvalitet nije čin, već navika (Aristotel). Kvalitet bilo čega, pa ni sistema visokog obrazovanja ne dešava se slučajno, već je rezultat rada, kapaciteta i spremnosti svih učesnika sistema da svojim doprinosom učine sistem kredibilnim. Mjerenje kvaliteta je pitanje standarda u odnosu na koji se ocjenjuje da li je nešto kvalitetno ili nije. Sistem obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori vrši se na osnovu Evropskih standarda i smjernica - ESG (Zakon o visokom obrazovanju, čl. 13a, st. 1), usvojenih na Ministarskoj konferenciji u Jerevanu 2015. godine. Obavezujući se da kvalitet visokog obrazovanja mjerimo u odnosu na Evropske standarde i smjernice, prihvatili smo da ih sveobuhvatno i dosljedno primjenjujemo.

Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (u daljem tekstu Agencija ili AKOKVO) je, iako osnovana Zakonom o visokom obrazovanju u novembru 2017. godine (u daljem tekstu Zakon)¹, postala operativna i funkcionalna u septembru 2018. godine. Godina 2019. je bila godina velikih izazova za rukovodstvo i zaposlene u Agenciji. Veliki broj postojećih studijskih programa koji su morali da se nanovo akredituju zbog izmjena i dopuna Zakona iz 2017. godine, veliki broj novih studijskih programa koji su čekali na akreditaciju od 2017. godine, kao i reakreditacija svih sedam ustanova visokog obrazovanja, može se smatrati testom za rad Agencije koja nije imala nijednog zaposlenog sa prethodnim iskustvom u obezbjeđenju kvaliteta.

KOLIKO IMAMO USTANOVA I STUDIJSKIH PROGRAMA U CRNOJ GORI?

282 studijska programa

4 univerziteta:

Univerzitet Crne Gore,
Univerzitet Mediteran,
Univerzitet Donja Gorica Univerzitet
Adriatik

3 samostalna fakulteta:

Fakultet za poslovni menadžment Bar
Fakultet za državne i evropske studije
Fakultet za crnogorski jezik i književnost

¹ "Sl.list CG", br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19

Tokom 2019. godine realizovan je 51 postupak eksterne evaluacije, i to akreditacije studijskih programa od čega je 49 akreditovano, a dva su odbijena. Deset ustanova visokog obrazovanja je podnijelo zahtjev za reakreditaciju² (u 2019. podnijet je jedan), od čega su reakreditovane tri, a postupci evaluacije za preostalih sedam su započeti u 2019. i biće završeni u 2020. godini. Pored akreditacije studijskih programa i reakreditacije ustanova, Zakon je, početkom 2019., dopunjen odredbom kojom u nadležnost Agencije spada i akreditacija programa visokog obrazovanja za cjeloživotno učenje. S obzirom da studijske programe i ustanove evaluiraju eksterni eksperti, Agencija je otvorila poziv za prijavu eksperata tokom čitave godine, a liste ažurira kvartalno. Poziv za studente je objavljen u septembru 2019. i okupio je mahom studente iz zemlje i manji dio iz inostranstva. Tokom 2019. Agencija je raspolagala sa listom od 163 eksperta i 10 studenata.

REZULTATI OBEZBJEĐENJA KVALITETA U

65 POSTUPAKA EKSTERNE EVALUACIJE:

- 49 AKREDITOVANIH STUDIJSKIH
PROGRAMA

- 3 REAKREDITOVANE USTANOVE

MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI:

- PRIDRUŽENO ČLANSTVO U ENQA-I

- 2 MEĐUNARODNA SPORAZUMA O
SARADNJI

- 5 NOVIH AKTIVNIH PROJEKATA

- 4 ORGANIZOVANE OBUKE

Međunarodna prepoznatljivost Agencije je jedan od prioritarnih ciljeva njenog rada. Saradnja sa evropskim institucijama visokog obrazovanja, drugim nacionalnim agencijama i učešće u projektima sa domaćim i međunarodnim partnerima je jedini način da Agencija generiše znanje i iskustvo o obezbjeđenju kvaliteta i u saradnji sa inostranim kolegama i partnerima radi na unaprjeđenju kvaliteta crnogorskog sistema visokog obrazovanja. U junu 2019. godine AKOKVO je postala pridružena članica Evropske asocijacije za obezbjeđenje kvaliteta (ENQA) što joj otvara vrata za konsultacije i učešće na radnim sastancima članica. Takođe je potpisala i dva sporazuma o saradnji sa agencijama iz Hrvatske i Srbije. Samo u 2019. godini, Agencija je postala partner u pet međunarodnih projekata, dok će za tri koja je prijavila u 2019. godini, odgovor dobiti u 2020. Predstavnici Agencije su aktivni članovi Vladinih radnih tijela dajući svoj doprinos strateškim rješenjima sistema visokog obrazovanja, nauke i istraživanja.

Agencija ima istraživačku komponentu u svom radu, time i namjeru da razvije analitičke kapacitete uz pomoć kojih će se donositi politike u sistemu obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja, ali i šire.

Tokom 2019. godine Agencija je, osim intezivne saradnje sa Ministarstvom prosvjete i ustanovama visokog obrazovanja, uspostavila saradnju sa međunarodnim institucijama (Poglavlje 3), ali i sa domaćim kao što su Ministarstvo nauke, Kancelarija Erasmus plus u Crnoj Gori, Kancelarija Savjeta Evrope u Crnoj Gori, Privredna komora Crne Gore, Unija poslodavaca, studentska udruženja. Takođe se u protekloj godini radilo na značajnim dokumentima koji su promovisali rad i rezultate Agencije ili su pisani u namjeri da taj rad opredijele u budućnosti:

- Strategija obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja 2020-2025.(nacrta);
- Doprinos Izvještaju o napretku za 2019. godinu u dijelu obezbjeđenja kvaliteta;
- Tekst za Eurydice³ web-site o obezbjeđenju kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori;
- Doprinos za Izvještavanje po Akcionom planu za Poglavlje 23;

ŠTA JE EKSTERNA EVALUACIJA VISOKOG OBRAZOVANJA U CRNOJ GORI?

1. AKREDITACIJA STUDIJSKIH PROGRAMA
2. REAKREDITACIJA USTANOVA
3. AKREDITACIJA PROGRAMA
CJELOŽIVOTNOG UČENJA

² Jedan zahtjev za reakreditaciju se odnosi na univerzitet, jedan na samostalni fakultet, dok se pet zahtjeva za reakreditaciju odnosi na reakreditaciju fakulteta Univerziteta Adriatik, kao samostalnih ustanova

³ Mreža zemalja učesnika u Erasmus+ projektima

- Akcioni plan Agencije kao sastavnog dijela Akcionog plana na nivou svih zemalja EHEA.

Godina 2019. je bila intezivna i izazovna, ali, kao što biva sa sticanjem znanja i iskustva, otvorila je i pitanja koja predstavljaju izazove za budući rad Agencije i sistem visokog obrazovanja u Crnoj Gori. To su:

1. **Pitanje prepoznatljivosti Agencije u sistemu državne uprave.** Agencija nije prepoznata u sistemu državne uprave kroz pravne akte, iako njen rad, kojim reguliše konkurentan sistem visokog obrazovanja, jeste od javnog i strateškog interesa i značaja.
2. **Pitanje redosljeda ispunjavanja uslova za licencu i akreditaciju.** Prema Zakonu, prilikom osnivanja, prvo se dodjeljuje akreditacija ustanovi, a tek onda ispituje ispunjenost minimalnih uslova za licencu. Inicijalna akreditacija treba da bude dio postupka licenciranja i tek nakon što ustanova ispuni minimalne uslove, ocjenjuju se njeni studijski programi. Ispunjavanjem oba uslova, ustanova dobija licencu i može započeti sa radom.
3. **Pitanje nezavisnosti Agencije.** ESG jasno definišu standarde nezavisnosti koje, u sadašnjem uređenju, Agencija ne ispunjava. To su: **operativna nezavisnost i nezavisnost u odlučivanju.** Kršenje tog standarda ogleda se u tome što Agencija ne donosi akta o postupcima evaluacije, već Ministarstvo, a direktor Agencije vrši izbor članova ekspertske komisije i donosi odluku o akreditacijama/reakreditacijama, umjesto nezavisnog stručnog tijela.
4. **Pitanje žalbi na odluku o akreditaciji/reakreditaciji.** Zakonski okvir sada ne definiše mogućnost formiranja komisije za žalbe u okviru postupaka evaluacije, iako ESG jasno definišu taj standard.
5. **Pitanje da li reakreditacija ustanove uključuje akreditaciju studijskih programa, i ako uključuje da li uključuje sve ili dio** je pitanje koje nije definisano Zakonom, a koje je neophodno definisati kako bi se obezbijedio kontinuitet u evaluaciji kvaliteta studijskih programa.
6. **Pitanje učešća studenta i privrede u ekspertskim komisijama.** Prema ESG student mora biti ravnopravan član ekspertske komisije za evaluaciju studijskog programa, što Zakon sada to ne omogućava.
7. **Pitanje informacionog sistema visokog obrazovanja.** Ne postoji jedinstvena baza podataka ustanova visokog obrazovanja i informacioni sistem koji bi je podržavao. Postojanje te baze bi sistem obezbjeđenja kvaliteta učinio efikasnijim, produktivnijim i predstavljao osnovu za donošenje odluka o politikama visokog obrazovanja i obezbjeđenja njegovog kvaliteta.
8. **Pitanje elektronske platforme za evaluaciju studijskih programa i ustanova.** Obezbjedenje kvaliteta vrši se „u papiru“, umjesto digitalno uz pomoć elektronske platforme koja bi omogućila kvalitetniji proces obezbjeđenja u svakom smislu.
9. **Pitanje IT i istraživačkih kapaciteta.** Agencija ne raspolaže informatičkim i istraživačkim kadrom.

Zašto je važno da primjenjujemo Evropske standarde i smjernice (ESG)?

Prije svega, zato što se Zakon na to poziva (član 13a, stav 1), jer je na Ministroskoj konferenciji u Jerevanu 2015. godine Crna Gora usvojila ESG sa ostalim članicama EHEA.

Ispunjavajući ESG, crnogorski sistem visokog obrazovanja dobija potvrdu da je kvalitetan, tj. da mu ostatak Evrope i svijeta može vjerovati. Ta potvrda podstiče mobilnost i internacionalizaciju, priznavanje kvalifikacija, studijskih programa i ostalih rezultata rada ustanova visokog obrazovanja. Potvrda se dobija članstvom Agencije u ENQA-u i registrovanjem u Evropski registar agencija za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (EQAR).

KVALITET = POVJERENJE

Svrha primjene ESG je dvojaka: odgovornost i unaprjeđenje. Kada sistem postigne i jedno i drugo, stvara se povjerenje u rad ustanova visokog obrazovanja. Zato uspješno obezbjeđenje kvaliteta, kroz primjenu ESG, daje potvrdu o kvalitetu rada ustanovi i javnosti, ali ujedno pruža i preporuke za unaprjeđenje tog rada. Na taj način se gradi i postiže povjerenje u sistem i razvija kultura kvaliteta koju prihvataju svi: od studenata, preko naučno-nastavnog osoblja do uprave univerziteta.

KO VRŠI OBEZBJEĐENJE KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA?

USTANOVA VRŠI INTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA
ESKTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA VRŠI:

- **AKOKVO** : REAKREDITACIJU USTANOVA, AKREDITACIJU STUDIJSKIH I PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA
- **ENQA VRŠI AKREDITACIJU AKOKVO**

Načela na kojima se zasniva primjena ESG su:

- Ustanove visokog obrazovanja su odgovorne za obezbjeđenje kvaliteta svoga rada.
- Obezbjeđenje kvaliteta je osjetljivo na raznolikost visokoobrazovnih sistema, ustanova, studijskih programa i studenata.
- Obezbjeđenje kvaliteta podstiče razvoj kulture kvaliteta.
- Obezbjeđenje kvaliteta uzima u obzir potrebe i očekivanja studenata, svih drugih učesnika i društva.

Crnogorski sistem visokog obrazovanja jeste formalno dio EHEA, ali da bi to bio suštinski, potrebno je da ENQA potvrdi primjenu Evropskih standarda i smjernica, te da Agencija postane članica ove asocijacije i upiše se u EQAR.

ESG je skup standarda i smjernica za interno i eksterno osiguravanje kvaliteta u visokom obrazovanju. Na osnovu tih standarda svaka zemlja razvija svoje nacionalne standarde i kriterijume. Interno osiguranje kvaliteta vrše ustanove. Eksternu evaluaciju kvaliteta ustanova i studijskih programa vrši Agencija, a eksternu evaluaciju Agencije vrši ENQA obuhvatajući cjelokupan sistem internog i eksternog obezbjeđenja kvaliteta.

Kao što AKOKVO ocjenjuje ispunjenost standarda u radu ustanova visokog obrazovanja, tako i ENQA ocjenjuje ispunjenost standarda u radu Agencije. Primjenu ESG ocjenjuje tim eksperata koje ENQA bira iz različitih evropskih zemalja čije su agencije registrovane u EQAR-u. Eksperti vrše evaluaciju kvaliteta rada nacionalne agencije po ESG. Proces je dug i zahtjevan. Počinje prijavom, najmanje dvije godine od operativne funkcionalnosti agencije. Za mnoge zapadnoevropske zemlje, sa viševjekovnom univerzitetskom tradicijom, taj proces je trajao i po pet-šest godina⁴.

⁴ Zemlje čije agencije za obezbjeđenje kvaliteta nisu registrovane u EQAR su: Slovačka, Luksemburg, Malta, Češka, Lihtenštajn, Turska, Albanija, Andora, Bosna i Hercegovina, Srbija, Kosovo, Makedonija i Crna Gora. Agencije Srbije i Kosova su bile na listi EQAR-a, ali su to izgubile nepoštovanjem ESG, dok neke zemlje, poput Malte, su trenutno u proceduri evaluacije od strane ENQA.

Slika 1. Šematski prikaz postupka evaluacije kvaliteta AKOKVO od strane ENQA-e

ESG se sastoji iz tri dijela koji zajedno čine ukupno 24 standarda (standardi su nabrojani u Prilogu, Tabela 1.1), koja su suštinski međusobno povezana, dopunjuju se i zajedno, kao cjelina, čine osnovu evropskog okvira obezbjeđenja kvaliteta:

- I dio – Standardi i smjernice za interno obezbjeđenje kvaliteta
- II dio – Standardi i smjernice za eksterno obezbjeđenje kvaliteta ustanova visokog obrazovanja
- III dio – Standardi i smjernice za agencije za obezbjeđenje kvaliteta

1. Zakonski okvir za obezbjeđenje kvaliteta u Crnoj Gori

Obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori je regulisano zakonima i podzakonskim aktima:

1. Zakon o visokom obrazovanju;
2. Zakon o administrativnim taksama;
3. Pravila o postupku reakreditacije ustanova visokog obrazovanja (pripremila i donijela Agencija u martu 2019.)
4. Pravilnik o postupku akreditacije studijskih programa (pripremila Agencija u novembru 2018., zatim inovirani predlog u novembru 2019., a treba da donese Ministarstvo. Do donošenja Pravilnika, Agencija primjenjuje stara podzakonska akta u onoj mjeri u kojoj nisu suprotna ESG-u).
5. Standardi o obezbjeđenju kvaliteta (pripremila i donijela Agencija u februaru 2019.).

Iako je Zakonom o visokom obrazovanju u velikoj mjeri uređen sistem obezbjeđenja kvaliteta, upućujući na Evropske standarde i smjernice, neke njegove odredbe se kose sa evropskim propisima (Jerevan, 2015). Zakon je tokom 2019. godine mijenjan i unaprjeđivan nekoliko puta. Sa sadašnjim zakonskim rješenjima, kojima ne ispunjava evropske standarde, crnogorska nacionalna agencija ne može čak ni pristupiti apliciranju za članstvo u ENQA-u, jer bi to značilo unaprijed da će dobiti negativnu ocjenu. Takva ocjena ne bi išla u prilog promociji ni sistema, ni države, a posebno ne strateškom opredjeljenju da internacionalizujemo sistem visokog obrazovanja.

U 2019. godini usvojen je Zakon o administrativnim taksama kojim se, u tarifnom broju 9, reguliše iznos taksi po pojedinim postupcima eksterne evaluacije.

1.1 Predlog mjera za unaprjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja⁵

Kako je svrha primjene Evropskih standarda i smjernica (ESG) kontinuirano unaprjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, to je Zakonom prepoznata nadležnost Agencije da, na osnovu postupaka eksterne evaluacije, predlaže mjere za njegovo poboljšanje⁶.

Jedan od predloga za unaprjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja će se odnositi na usklađivanje zakonskih akata sa Evropskim standardima i smjernicama. Iako Zakon upućuje na ESG, većina zakonskih odredbi je u kontradiktornosti sa istim evropskim standardima, pa to stvara poteškoće u realizaciji nadležnosti Agencije definisanih Zakonom, prvenstveno koncipiranju i donošenju podzakonskih akata koji se odnose na postupke evaluacije, kao i adekvatnoj primjeni ESG.

Neki od potencijalnih pojedinačnih predloga za unaprjeđenje obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja su: promjena redoslijeda akreditiranja i licence ustanova, postizanje nezavisnosti Agencije u skladu sa ESG-om (dodjeljivanje nadležnosti Agenciji za donošenje podzakonskih akata koji se odnose na postupke i kriterijume za evaluaciju, kao i formiranje Akreditacionog tijela), rješavanje pitanja žalbi, redosljed postupaka licenciranja i akreditovanja, uključivanje akreditacije studijskih programa u reakreditaciju ustanova, prepoznavanje svih učesnika (studenata i privrede) u postupcima evaluacije.

⁵ U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, član 13a, stav 2, tačka 7. „predlaže mjere za unaprjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja na osnovu preporuka iz izvještaja o reakreditaciji ustanova visokog obrazovanja i dostavlja ih Ministarstvu i Vladi“.

⁶ Detaljnije u Planu rada za 2020. godinu

Osim funkcionalnosti sistema obezbjeđenja kvaliteta, razlog više za konzistentnu i sveobuhvatnu primjenu ESG, jeste pristupanje u članstvo Evropske asocijacije za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA), odnosno registrovanje u Evropski registar agencija za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (EQAR).

2. Eksterna evaluacija

Obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori vrši se kroz internu evaluaciju (ustanove) i eksternu evaluaciju (AKOKVO). Agencija primjenjuje tri vrste postupaka eksterne evaluacije:

1. Akreditaciju studijskih programa
2. Reakreditaciju ustanova visokog obrazovanja
3. Akreditaciju programa cjeloživotnog učenja

Tokom 2019. godine primljeni su zahtjevi i vršeni postupci za sve tri vrste postupaka eksterne evaluacije. U nastavku slijedi detaljan opis tih aktivnosti.

2.1 Akreditacija studijskih programa

Postupkom akreditacije studijskog programa vrši se ocjena kvaliteta studijskog programa i njegove usklađenosti sa profesionalnim potrebama i usvojenim standardima, uporedivosti sa istim ili sličnim programima u inostranstvu, kao i zastupljenost i kreditno vrjednovanje praktične nastave.

Da bi se studijski program akreditovao, ustanova je dužna da Agenciji, najmanje šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za licenciranje, podnese zahtjev za akreditaciju studijskog programa. Akreditacija studijskog programa se izdaje na vremenski period od najduže pet godina, dok za programe, koji traju duže od pet godina, akreditacija se izdaje na period trajanja studijskog programa.

Slika 2. Postupak akreditacije studijskog programa

Kao što se može vidjeti u Tabeli 1., u 2019. godini, Agencija je primila 17 zahtjeva za akreditaciju studijskih programa. Tokom 2019. godine, ukupno je akreditovano 49 studijskih programa (na osnovu zahtjeva koji su primljeni tokom 2018. i 2019. godine). Od ukupnog broja akreditovanih studijskih programa u 2019. godini, 21 studijski program se odnosio na *usklađivanje* studija prema Zakonu o visokom obrazovanju (u dijelu koji se odnosi na model studija i/ili zastupljenost praktične nastave) dok je 28 studijskih programa akreditovano kao *novi* studijski programi. Broj odbijenih zahtjeva za akreditaciju u 2019. godini je 2 (zahtjevi primljeni 2018. godine). Za 4 studijska programa u toku je postupak akreditacije (zahtjevi primljeni 2019. godine), a jedan zahtjev za akreditaciju studijskog programa je povučen od strane podnosioca zahtjeva (zahtjev primljen 2019. godine) (detaljan prikaz u Prilogu, Tabela 2.1 – Postupci akreditacije studijskih programa u 2019. godini).

Tabela 1. Postupci akreditacije studijskih programa u 2019. godini

Postupak akreditacije studijskih programa u 2019. godini	Broj
Primljeni zahtjevi za akreditaciju	17
Akreditovani studijski programi	49
<i>Novi studijski programi</i>	28
<i>Usklađeni⁷ studijski programi</i>	21
Odbijeni studijski programi	2

2.2 Reakreditacija ustanova visokog obrazovanja

Reakreditacija ustanove visokog obrazovanja kao postupak obezbjeđenja kvaliteta insitucije predstavlja garanciju o kvalitetu institucije i njenih programa, kako studentima kao ključnim korisnicima sistema visokog obrazovanja, tako i svim stejkholderima koji su sastavni dio sistema visokog obrazovanja. Reakreditacija ustanove sprovodi se svakih pet godina, u skladu sa propisanim standardima za evaluaciju, kao i odredbama Zakona o visokom obrazovanju. Postupak reakreditacije ustanove sprovodi Agencija, na osnovu plana reakreditacije koji se usvaja svake godine do kraja juna.

⁷ Usklađeni sa reformskim odredbama Zakona o visokom obrazovanju iz juna 2017. godine

Slika 3. Postupak reakreditacije studijskog programa

U 2019. godini Agencija je primila 1 zahtjev za reakreditaciju ustanove (Fakultet za državne i evropske studije). Kao što se može vidjeti iz Tabele 2., tokom 2019. godine, reakreditovane su 3 ustanove visokog obrazovanja (na osnovu zahtjeva iz 2018. i 2019. godine), dok je 7 zahtjeva za reakreditaciju u postupku provjere formalne ispunjenosti. Jedan zahtjev za reakreditaciju se odnosi na univerzitet, 1 na samostalni fakultet, dok se 5 zahtjeva za reakreditaciju odnosi na reakreditaciju fakulteta Univerziteta Adriatik, kao samostalnih ustanova (detaljan prikaz u Prilogu, Tabela 2.2. Postupci reakreditacije ustanova visokog obrazovanja u 2019. godini).

Tabela 2. Postupci reakreditacije ustanova visokog obrazovanja u 2019. godini

Postupak reakreditacije institucija visokog obrazovanja u 2019. godini	Broj
Primljeni zahtjevi za reakreditaciju	1
Reakreditovane institucije visokog obrazovanja	3

2.3 Akreditacija programa cjeloživotnog učenja

Donošenjem *Pravila o postupku akreditacije programa cjeloživotnog učenja* u septembru 2019. godine stvorili su se neophodni uslovi za akreditaciju posebnih programa usavršavanja koje realizuju ustanove visokog obrazovanja radi sticanja stručne kvalifikacije ili dijela stručne kvalifikacije, a za čije sprovođenje je nadležna Agencija.

Program cjeloživotnog učenja je dio studijskog programa za sticanje kompetencija u područjima rada iz djelatnosti visokog obrazovanja definisanih u nacionalnom okviru kvalifikacija. Postupak akreditacije programa cjeloživotnog učenja podrazumijeva iste faze kao i postupak akreditacije studijskih programa (Slika 1. Postupak akreditacije studijskog programa).

Agencija je u 2019. godini primila ukupno 4 zahtjeva za akreditaciju programa cjeloživotnog učenja. Nakon formalne provjere zahtjeva, uočeno je da se podnešeni zahtjevi odnose na programe prekvalifikacija (za lica koja su završila isključivo četvorogodišnje srednjoškolsko obrazovanje). Zahtjevi su odbijeni, s obzirom da Agencija nije nadležna za akreditaciju takvih programa. (Prilog, Tabela 2.3. Postupci akreditacije programa cjeloživotnog učenja u 2019. godini)

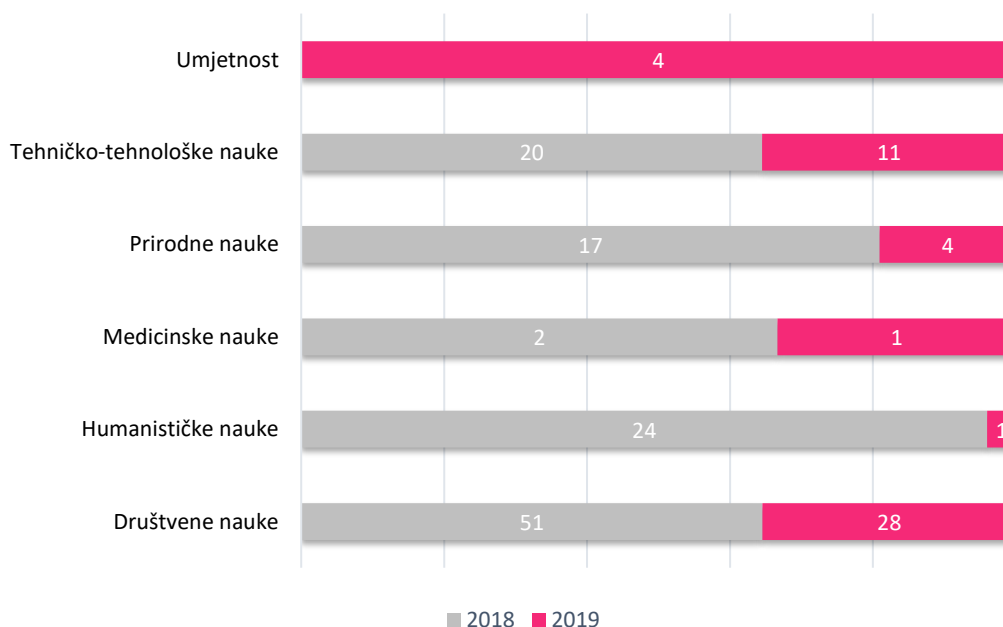
2.4 Lista eksperata

Listu eksperata Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja čine eminentni eksperti iz zemlje i inostranstva. Eksperti se prijavljuju na listu eksperata na osnovu javnog poziva koji sprovodi AKOKVO i koji je otvoren tokom cijele godine. Javni poziv se nalazi na web stranici Agencije (www.akokvo.me).

Eksperti koji žele da se prijave na listu eksperata potrebno je da ispunjavaju kriterijume koji su predviđeni javnim pozivom. Interna komisija Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (koju čine tri člana iz reda zaposlenih) periodično razmatra pristigle prijave i provjerava da li su ispunjeni svi potrebni kriterijumi. Na prijedlog interne komisije, direktor Agencije donosi odluku o dopuni liste eksperata.

Listu eksperata Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja čini 163 eksperta i to profesori sa akademskim zvanjem, privrednici i studenti. Od tog broja, 49 eksperata se prijavilo u 2019. godini.

Na listi eksperata nalaze se profesori iz oblasti medicinskih nauka (1), društvenih nauka (28), tehničko-tehnoloških nauka (11), umjetnosti (4), humanističkih nauka (1), kao i prirodnih nauka (4).

Slika 3. Prijavljeni eksperti prema naučnoj bazi u 2018. i 2019. godini

Listu eksperata čine eksperti iz zemlje i inostranstva kao i iz zemalja okruženja. Od 49 eksperata koji su se prijavili tokom 2019. godine, 27 eksperata dolazi iz zemalja okruženja

(Srbija -14, Slovenija - 2, Hrvatska - 6, Bosna i Hercegovina - 3 i Makedonija - 2), 20 eksperata je iz Crne Gore, dok 2 eksperta dolaze iz inostranstva (Kanada i Estonija) (Prilog, Tabela 2.6 - Prikaz prijavljenih eksperata u 2019. godini prema državi i naučnoj oblasti)

U skladu sa evropskom praksom, u postupcima reakreditacije učestvuju i studenti, pa je tokom 2019. godine objavljen poziv za učešće studenata u ekspertskim komisijama. Na poziv se javilo 12 studenata koji su ispunili sve uslove za listu eksperata (10 studenata iz Crne Gore, 1 iz Srbije i 1 iz Engleske) (Prilog, Tabela 2.5 – Prikaz studenata prijavljenih za listu eksperata u 2019. godini prema državi i stepenu studija).

3. MEĐUNARODNA SARADNJA U OBLASTI OBEZBJEĐENJA KVALITETA

Zakonom o visokom obrazovanju prepoznata je nadležnost Agencije koja se odnosi na saradnju sa ustanovama visokog obrazovanja u obezbjeđivanju i unaprjeđenju kvaliteta. Upravo, jedan od razloga za osnivanje Agencije od strane Vlade je bila međunarodna prepoznatljivost i pozicioniranje, posebno u evropskim strukturama. Punopravnim članstvom u međunarodnim asocijacijama potvrđuje se kredibilitet nacionalnog sistema, povećava mobilnost studenata i radne snage, sistem se internacionalizuje i olakšava priznavanje diploma.

Crna Gora je punopravna članica Bolonjskog procesa / Evropskog prostora visokog obrazovanja (European Space for Higher Education – EHEA) od 2003. godine. Na ministarskoj konferenciji održanoj u Londonu 2007. godine, potvrđeno je članstvo i status Crne Gore u tom procesu, kao samostalne i međunarodno priznate države.

Osnovni zadatak implementacije Bolonjske deklaracije je da obezbijedi svakom studentu sticanje kvalitetnog znanja, sposobnosti i vještina koje ga čine konkurentnim, kako na lokalnom, tako i na regionalnom i globalnom tržištu rada. Potpisivanjem Deklaracije Crna Gora se, između ostalog, obavezala da će podsticati evropsku saradnju u obezbjeđenju kvaliteta sa ciljem stvaranja uporedivih kriterijuma i postizanja metodologije obezbjeđenja i provjere kvaliteta visokog obrazovanja. Zemlje potpisnice Bolonjske deklaracije svake dvije godine organizuju ministarske konferencije na kojima se podnose izveštaji o primjeni Bolonjskog procesa, ali istovremeno potpisuje i novi Communiqué⁸.

AKOKVO je tokom 2019. godine započela intenzivnu međunarodnu saradnju sa ciljem obezbjeđenja kvaliteta sistema visokog obrazovanja u cjelini, kako sa institucijama za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja tako i sa nacionalnim agencijama drugih zemalja. Detaljan prikaz saradnje dat je u Prilogu (Tabela 3.1. Prikaz međunarodne saradnje AKOKVO u 2019. godini).

⁸ Communiqué je francuska riječ koja označava zvanično saopštenje, zvanični izvještaj, a u nas je ustaljena u originalnom nazivu.

3.1 Saradnja sa institucijama Evropskog prostora visokog obrazovanja i ostalim institucijama

Evropska asocijacija za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA) je krovna institucija koja vrši akreditaciju nacionalnih agencija i svoje članice i njihove ciljeve zastupa na evropskom i međunarodnom nivou, i time utiče na proces donošenja odluka u oblasti obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja. Ispunivši predviđene kriterijume, AKOKVO je u junu 2019. godine postala pridruženi član ENQA-e. Time je otvorila put i iskazala svoje interesovanje i posvećenost na putu punopravnog članstva. Sastankom sa direktoricom Mariom Kelo u Briselu, u januaru 2019. i posjetom predsjednika ENQA-e Crnoj Gori prof.dr Kristofa Grolimunda u aprilu 2019., konkretizovani su i intezivirani odnosi Agencije i te ključne institucije.

Evropski registar za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (EQAR) - listingom u pomenuti registar dobija se potvrda kredibiliteta i kvaliteta rada nacionalnih agencija usklađenog sa Evropskim standardima i smjernicama. Registraciji nacionalne agencije mora prethoditi akreditovanje od strane ENQA-e. Na nekoliko sastanaka sa direktorom Kolinom Tikom tokom 2019. i tokom posjete predsjednika EQAR-a Crnoj Gori prof.dr Karla Ditriha u aprilu 2019., razmijenjena su mišljenja u vezi sa izazovima u primjeni Evropskih standarda i smjernica kao i mogućnostima za unaprjeđenje.

Saradnja sa ostalim EHEA institucijama: U januaru 2019. godine realizovane su posjete i ostalim vodećim EU institucijama u oblasti visokog obrazovanja kroz bilateralne susrete sa direktorima Evropske asocijacije univerziteta (EUA), Programa evaluacije ustanova visokog obrazovanja (IEP), kao i Evropske asocijacije institucija u visokom obrazovanju (EUARSHE).

Susreti su realizovani na inicijativu Agencije, a sve sa ciljem upoznavanja EU institucija sa osnivanjem i planiranim aktivnostima, kao i sa ciljem razmatranja uslova za njihovu podršku u radu Agencije i dobijanjem preporuka za unaprjeđenje kvaliteta kroz visok stepen primjene Evropskih standarda i smjernica i razmjenu iskustava i znanja.

ERI SEE: U toku prve polovine 2019. uspostavljena je i saradnja sa Education Reform Initiative of South Eastern Europe (ERI SEE), koji zajedno s Regional Cooperation Council-om (RCC) i ministarstvima obrazovanja radi na olakšavanju procesa priznavanja akademskih kvalifikacija unutar regiona, kao i na transparentnosti podataka o kvalitetu visokoškolskih ustanova. Navedeni proces odvija se u okviru Berlinskog procesa, i dio je višegodišnjeg Akcionog plana usvojenog od strane premijera iz regiona. Evropska komisija prati izvršenje navedenog Akcionog plana. Naša Agencija je dostavila podatke o akreditovanim studijskim programima i reakreditovanim ustanovama visokog obrazovanja za proces formiranja regionalne baze podataka koja će se predstaviti na Samitu premijera u Poznanju u julu 2019.godine.

Savjet Evrope. Uključivanje AKOKVO u edukaciju koju je obezbijedio projekat „Akademski integritet u Crnoj Gori“ je otvorio vrata Agenciji za aktivno učešće u projektu „Kvalitetno obrazovanje za sve“ i produktivnu komunikaciju sa konsultantima na projektu i zaposlenim u Savjetu Evrope o važnosti akademskog integriteta kao neodvojive komponente kvaliteta visokog obrazovanja.

3.2 Saradnja sa drugim nacionalnim agencijama

U 2019. godini, Agencija je organizovala niz studijskih posjeta s ciljem prenosa znanja i iskustva i potpisala nekoliko sporazuma o saradnji. Svrha tih sporazuma je zajedničko učešće na projektima i razmjeni kadra.

Sporazumi o saradnji

Na inicijativu hrvatske agencije, u februaru 2019. godine potpisan je Sporazum o saradnji sa Agencijom za nauku i visoko obrazovanje (AZVO). Cilj ovog sporazuma je unaprjeđenje saradnje u razmjeni stručnjaka u obezbjeđenju kvaliteta, saradnja na projektima povezanim s unaprjeđenjem sistema za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju i saradnja u postupcima akreditacije studijskih programa, koji uključuju visokoškolske ustanove i studijske programe u Republici Hrvatskoj i Crnoj Gori.

U junu 2019. godine potpisan je Sporazum o saradnji između AKOKVO i Nacionalnog tijela za akreditaciju i provjeru kvaliteta u visokom obrazovanju Srbije (NAT). Sporazum je potpisan sa ciljem zajedničkog učešća u međunarodnim projektima i razmjeni zaposlenih između dvije agencije.

Studijske posjete

Studijske posjete, kao vid međunarodne saradnje, pokazale su se korisnim kako zbog jačanja odnosa dvije nacionalne agencije, tako i zbog razmjene znanja i iskustva, diskutovanja dilema i pitanja značajnih u radu AKOKVO. U 2019. godini, AKOKVO je realizovala tri studijske posjete i to:

1. Nacionalnoj agenciji za evaluaciju univerziteta i istraživačkih instituta (ANVUR) - Rimu, Italija, maj 2019. godine

Cilj ove posjete je bio razgovor o uslovima i postupku prijavljivanja i evaluacije ANVUR-a od strane ENQA-e, ispunjavanju uslova za učlanjenje u ENQA-u i registrovanje u EQAR i prednostima tog članstva. U periodu ove studijske posjete, italijanska agencija je upravo prošla proces evaluacije ENQA-e i čekala odluku o članstvu, što je dragocjeno iskustvo, imajući u vidu da AKOKVO čeka dug i zahtjevan proces za ispunjenje svih kriterijuma koji će obezbijediti članstvo u ENQA-u. U narednom periodu dogovorena je zajednička saradnja na evropskim projektima u oblasti obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja.

2. Agenciji Svete Stolice za evaluaciju i promovisanje kvaliteta univerziteta i fakulteta (AVEPRO), Vatikan, maj 2019. godine.

Cilj ove posjete je bio razmjena iskustava između dvije agencije po pitanju donošenja odluka o postupcima evaluacije, zatim iskustvo koje je AVEPRO imala kada je u pitanju članstvo u ENQA, samim tim i primjena njihovog iskustva u budućoj pripremi za članstvo naše agencije. Predstavnici obje agencije su se složili oko važnosti transparentnog informisanja javnosti, kao i oko značaja podrške i dobre saradnje između svih partnera u ovom procesu.

3. Nacionalnom akreditacionom tijelu (NAT), Srbija, septembar 2019. godine

Cilj ove posjete je bio uporedna analiza zakonskih rješenja u oblasti obezbjeđenja kvaliteta, načina finansiranja i funkcionisanja Agencije, usaglašenost sa Evropskim standardima i smjernicama, kao i priprema za posjetu eksperata ENQA-e u cilju revidiranja članstva NAT-a. Pored navedenog, značajan dio vremena je bio posvećen razvoju informacionog sistema i načinu imenovanja ekspertskih komisija, kao i mogućnostima za uspostavljanje zajedničke saradnje kroz razmjenu iskustva i učešće u projektima.

4. UČEŠĆE AGENCIJE U PROJEKTIMA I RADNIM TIJELIMA

Rukovodstvo AKOKVO se za 2019. godinu obavezalo da identifikuje mogućnosti za učešće u međunarodnim projektima i prijavi se na sve one čijom implementacijom može pojačati svoje kapacitete. Ograničenost budžetskih sredstava, kada je u pitanju izdvajanje novca u svrhe jačanja kapaciteta i obuke zaposlenih, čine većim značaj učešća u ovim projektima. Aplikacioni procesi su zahtjevni, ali i značajni zbog jačanja kapaciteta međunarodne komponente Agencije. Time se otvaraju mogućnosti za saradnju Crne Gore u institucijama Evropskog prostora visokog obrazovanja i korištenje donatorskih sredstava za unaprjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja.

U nastavku je dat prikaz **odobrenih projekata** u kojima Agencija učestvuje, kao i koristi koje ima sistem obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja. Detaljan prikaz najvažnijih elemenata svakog od projekata dat je u Prilogu (Tabela 4.1. Učešće AKOKVO u međunarodnim projektima u 2019. godini).

Tabela 3. Učešće AKOKVO u međunarodnim projektima u 2019. godini

Naziv projekta	Korist za sistem obezbjeđenja kvaliteta
Projekat mobilnosti zaposlenih u oblasti obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja	Unaprjeđenje sistema obezbjeđenja kvaliteta kroz praksu u drugim agencijama, kako bi se njihovo dragocjeno iskustvo prenijelo na naš sistem obezbjeđenja kvaliteta. Poseban akcenat je stavljen na jačanje istraživačke komponente Agencije i usklađenost sa ESS kroz zakonski okvir.
Jačanje internacionalizacije na crnogorskim univerzitetima kroz efikasno strateško planiranje - Erasmus+ projekat	Priprema strateškog okvira za internacionalizaciju sistema visokog obrazovanja Crne Gore.
TAIEX Ekspertska misija	Unaprjeđenje legislative u oblasti obezbjeđenja kvaliteta.
"Integracija ključnih kompetencija u obrazovni sistem Crne Gore" - IPA II-sektorski operativni program za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku	Uključenosti ključnih kompetencija u kurikulumu ustanova visokog obrazovanja u Crnoj Gori.
"Kvalitetno obrazovanje za sve" – Savjet Evrope	Primjena Zakona o akademskom integritetu.
Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost HERIC	Jačanje kapaciteta kroz studijske posjete i primjena iskustva drugih zemalja u razvoju crnogorskog sistema obezbjeđenja kvaliteta.

Predstavnici Agencije su **članovi Vladinih radnih grupa** za izradu strateških dokumenata:

- Radna grupa za izradu prijedloga strategije razvoja visokog obrazovanja u Crnoj Gori za period 2020-2025. čiji je koordinator Ministarstvo prosvjete, a učesnici su univerziteti, Studentski parlament, Privredna komora.
- Program jačanja ljudskih resursa i istraživačkih kapaciteta u naučno istraživačkim ustanovama u Crnoj Gori, čiji je koordinator Ministarstvo nauke, a ostali učesnici su Ministarstvo prosvjete i univerziteti, ima za cilj definisanje i pozicioniranje istraživača u sistemu.

Slijedi tabelarni prikaz **apliciranih projekata** koje je Agencija prijavila u drugoj polovini 2019. godine, a za koje odgovor o uspješnosti prijave očekuje u 2020. godini, dok se detaljnije informacije mogu naći u Prilogu (Tabela 4.2. Prijavljeni projekti u 2019. godini).

Tabela 4. Prijavljeni projekti u 2019. godini

Naziv projekta	Korist za sistem obezbjeđenja kvaliteta
SEQA - Podrška evropskim agencijama za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u ispunjavanju ESS	Podrška novoosnovanim institucijama za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u primjeni ESS.
BAQUAL - Bolje akademske kvalifikacije kroz osiguranje kvaliteta	Podsticanje primjene okvira kvalifikacija u unutrašnjim i vanjskim postupcima obezbjeđenja kvaliteta u tri države: Hrvatskoj, Crnoj Gori i Sjevernoj Makedoniji.
Projekat mobilnosti zaposlenih u oblasti obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja (drugi dio)	Unaprjeđenje sistema obezbjeđenja kvaliteta kroz praksu u drugim agencijama, kako bi se njihovo dragocjeno iskustvo prenijelo na naš sistem obezbjeđenja kvaliteta. Poseban akcenat je stavljen na primjenu ESG i proces učlanjenja u međunarodne asocijacije.

5. OBUKE ZAPOSLENIH I OSTALIH UČESNIKA U SISTEMU OBEZBJEĐENJA KVALITETA

Rad u Agenciji je započet bez prethodnog znanja zaposlenih o obezbjeđenju kvaliteta visokog obrazovanja, posebno imajući u vidu da se vrlo mali broj ljudi u državnoj upravi uopšte bavio eksternom evaluacijom ranije. U 2019. godini AKOKVO je kao jedan od prioriteta u svom radu odredila i aktivnosti vezane za obuku, kako zaposlenih, tako i svih učesnika u postupku obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja. Jedino se na taj način postiže ispunjenje krajnjeg cilja - kvalitetno visoko obrazovanje. Osim studijskih posjeta drugim nacionalnim agencijama koje su iskorištene za generisanje znanja i iskustva, organizovani su okrugli sto, radionice i praksa u drugim nacionalnim agencijama. Detaljan prikaz obuka dat je u Prilogu (Tabela 5.1. Obuke realizovane u 2019. godini).

Okrugli sto

Agencija je u aprilu 2019. godine organizovala Okrugli sto "Implementacija Evropskih standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori". Glavni predavači su bili prof.dr Kristof Grolimund, predsjednik Evropske asocijacije za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA) i prof.dr Karl Ditrih, predsjednik Evropskog registra za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (EQAR). Učesnici okruglog stola su bili predstavnici ustanova visokog obrazovanja, studentskih udruženja, Ministarstva prosvjete i Erasmus plus kancelarije. Svi učesnici su se bliže upoznali sa značajem kvaliteta visokog obrazovanja, izazovima eksterne evaluacije kvaliteta po evropskim standardima, članstva u pomenutim asocijacijama, ali i zaključili da je obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja proces koji se obavlja u kontinuitetu, i koji se razvija i mijenja, dok eksterna evaluacija predstavlja instrument za zatvaranja tog kruga.

Radionice

1. **Radna grupa za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, u organizaciji Sekretarijata za praćenje Bolonjskog procesa – BFUG.** U maju 2019. godine, u okviru Radne grupe za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, u organizaciji Sekretarijata za praćenje Bolonjskog procesa, organizovan je dvodnevni radni sastanak u Limasolu, Kipar. Tom prilikom predstavnici AKOKVO su sa svojim kolegama iz zemalja EHEA, imali priliku da na posebnim radionicama unaprijede svoja znanja u oblasti legislative, uključenosti stejkholdera, postupcima interne i eksterne evaluacije. Upravo, učešće na ovom sastanku je ne samo proširilo postojeća znanja, već ujedno otvorilo i mogućnost za učešće u nekoliko projekata.
2. **TAIEX ekspertska misija.** AKOKVO svoju misiju sprovodi kao partner ustanovama u cilju povećanja povjerenja na svim nivoima i kod svih učesnika u sistemu kvaliteta visokog obrazovanja što je bio cilj angažovanja eksperata iz hrvatske agencije za obezbjeđenje kvaliteta (AZVO). U prostorijama Agencije, u novembru 2019. su organizovane tri radionice:
 - Radionica o primjeni ESG od strane članova ekspertskih komisija i studenata;
 - Radionica o primjeni ESG od strane ustanova visokog obrazovanja;
 - Radionica o postupku evaluacije ustanova visokog obrazovanja.

Praksa u drugim nacionalnim agencijama

Mobilnost zaposlenih u oblasti obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja (Radna grupa za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, u organizaciji Sekretarijata za praćenje Bolonjskog procesa – BFUG):

Cilj ove mobilnosti je bio pružanje mogućnosti za sticanje opšteg znanja o unutrašnjem uređenju austrijske agencije, kao i načinu njenog funkcionisanja u dijelu sprovođenja postupaka eksterne evaluacije, te razumijevanje autonomne i nezavisne primjene principa obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja. Fokus je bio na uzajamnoj razmjeni informacija i iskustava u sistemu eksterne provjere kvaliteta u okviru datog zakonodavnog okvira, kao i u kontekstu implementacije ESG.

Učešće na međunarodnim konferencijama i forumima

Prisustvo konferencijama i forumima je značajno s aspekta međunarodne prepoznatljivosti Agencije i širenja mreže saradnje. U 2019. godini, predstavnici AKOKVO su prisustvovali najvažnijem evropskom forumu o obezbjeđenju kvaliteta u EHEA i dvijema međunarodnim konferencijama:

1. Evropski forum za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, Berlin, Njemačka, novembar 2019. godine.
2. EURIE – Evroazijski samit visokog obrazovanja, Istanbul, Turska, mart 2019. godine;
3. EURASHE – godišnja konferencija na temu „Budući studenti. Budući univerziteti. Budući poslovi. Profesionalno visoko obrazovanje u svijetu promjena“, maj 2019. godine;

6. ISTRAŽIVANJA U OBLASTI OBEZBJEĐENJA KVALITETA

Prepoznavanje istraživačke komponente Agencije je značajan iskorak kako za sistem obezbjeđenja kvaliteta, tako i za politike visokog obrazovanja. Naime, razvijanjem istraživačkih kapaciteta, Agencija ima potencijal da realizuje istraživanja na osnovu podataka iz izvještaja o kvalitetu, ostalih podataka iz baze i sekundarnih izvora na osnovu čijih rezultata će se donositi mjere za unaprjeđenje sistema kvaliteta, ali i čitavog sistema visokog obrazovanja.

Za sada, istraživačka komponenta je nedovoljno razvijena, sa četiri suštinska nedostatka:

- Nedostatak istraživačkog kadra
- Nedostatak IT kadra
- Nedostatak uređene baze podataka
- Nedostatak informacionog sistema

I pored toga, Agencija ima, za potrebe praćenja postupaka i informisanja javnosti i zainteresovanih strana, kreirane sljedeće baze podataka:

1. Studijskih programa
2. Ustanova visokog obrazovanja
3. Zahtjeva za akreditaciju studijskih programa, odnosno ustanova visokog obrazovanja
4. Eksperata i studenata za evaluaciju

Realizujući Zaključak Vlade (br. 01-630/19-143/1 od 31.07.2019.) koji se tiče utvrđivanja metodologije i sprovođenja rangiranja ustanova, Agencija je započela rad na izradi metodologije Tematskih analiza po naučnim oblastima studijskih programa, putem kojih će, analizirajući podatke dobijene o kvalitetu pojedinih studijskih programa iz izvještaja o akreditaciji, dati prikaz njihovog kvaliteta koji će biti korisna osnova za odlučivanje studentima, poslodavcima i Vladi. Rangiranje univerziteta, koje godišnje objavljuju pojedini časopisi, nije svojstveno državama i ne radi ga nijedna država u Evropi sa mnogo većim brojem univerziteta od Crne Gore. Drugi razlog odustajanja od klasičnog pristupa je odustajanje zemalja regiona da izvrše rangiranje univerziteta na regionalnom nivou, što bi značilo da se rangiraju četiri crnogorska univerziteta. Tematske analize su zahtjevan zadatak i pravilnom diseminacijom rezultata mogu postići željeni efekat. AKOKVO je u fazi nalaženja finansijskih sredstava uz pomoć kojih bi se projekat realizovao.

Tokom 2019. godine realizovano je istraživanje o efikasnosti sprovođenja postupaka eksterne evaluacije. Rezultati istraživanja su pokazali da postupak evaluacije studijskih programa traje u prosjeku 150 dana od zahtjeva do donošenja odluke, što je kraće od propisanog zakonskog roka od šest mjeseci. Najveća prepreka još efikasnijem postupku jeste period imenovanja ekspertske komisije, koji traje u prosjeku i do 60 dana zbog nedostatka stručnjaka u pojedinim ekspertizama.

Krajem 2019. godine započeto je istraživanje na osnovu sekundarnih podataka o trendovima u sistemu visokog obrazovanja u periodu od 2000. do 2018. godine.

7. OPŠTI POSLOVI AGENCIJE

7.1 Kadrovski poslovi

Zakonom o visokom obrazovanju propisano je da direktor i zaposleni u Agenciji ostvaruju prava i obaveze iz radnog odnosa u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika. Shodno ovoj odredbi Služba za kadrovske, opšte poslove i finansije kontinuirano prati sve obaveze koje proizilaze iz Zakona o državnim službenicima i namještenicima, Zakona o radu i Zakona o obligacionim odnosima.

Prema važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije (br. 01-6/2018 od 08.03. 2018. godine i br. 01-39/2018 od 06.06.2018. godine) sistematizovano je 20 radnih mjesta za 20 izvršilaca. U Agenciji je trenutno 15 zaposlenih uključujući direktora i pomoćnike direktora.

U skladu sa Kadrovskim planom za 2019. godinu i odobrenja Ministarstva finansija u oktobru 2019. godine, radni odnos zasnovao je jedan službenik (viši savjetnik III) na određeno vrijeme od 12 mjeseci.

Agencija je pripremila i donijela nacrt Kadrovskog plana za 2020. godinu koji je dostavila Upravi za kadrove. U skladu sa ovim Kadrovskim planom u narednom periodu odobreno je zapošljavanje još dva službenika (samostalni/a savjetnik/ca I i samostalni/a savjetnik/ca II), kao i raspoređivanje jednog državnog službenika. Politika zapošljavanja u Agenciji vodi se potrebama Agencije za visoko stručnim licima i odobrenim budžetskim sredstvima, poštujući Plan optimizacije u javnoj upravi.

Služba za opšte, kadrovske poslove i finansije je i u 2019. godini nastavila da uredno vodi postupke zasnivanja radnog odnosa i odgovarajućeg raspoređivanja, formiranja i ažuriranja personalnih dosijea, kadrovsku evidenciju, ocjenjivanje, pripremu pojedinačnih akata iz oblasti rada i radnih odnosa, pripremu ugovora, prijavljivanje zaposlenih nadležnoj službi, odnosno Poreskoj upravi, izdavanje uvjerenja, rješenja za godišnje odmore, redovno ažuriranje podataka neophodnih za sajt Agencije itd.

Imajući u vidu da Agencija ne raspolaže samostalnim/om savjetnikom/com I, koji bi obavljao poslove koji se odnose na pripremu rješenja, odluka i ostalih pravnih akata u vezi sa postupcima akreditacije i reakreditacije, svi ti poslovi su se obavljali u Opštoj službi.

Aktivnost Upravnog odbora

U 2019. godini predsjednik Upravnog odbora doc.dr Saša Vujošević sazvaio je ukupno četiri sjednice. Na sjednici od 18. februara 2019. godine Upravni odbor je donio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, na koji je prethodno saglasnost dala Vlada. Na sjednici od 26. marta 2019. godine Upravni odbor je usvojio: Izvještaj o radu Agencije za 2018. godinu, Finansijski izvještaj Agencije za 2018. godinu, Plan rada Agencije za 2019. godinu i Finansijski plan Agencije za 2019. godinu. Na sjednici od 05. jula 2019. godine Upravni odbor je donio Odluku o izmjenama i dopunama Statuta Agencije, na koji je prethodno saglasnost dala Vlada. Na sjednici od 20. decembra 2019. godine Upravni odbor se pored usvajanja zapisnika o radu, upoznao i sa inoviranom verzijom Pravila o postupku reakreditacije

AKOKVO IMA 15
ZAPOSLENIH I 3 ČLANA

Direktor
2 pomoćnika direktora
12 zaposlenih
(11 na neodređeno, 1 na određeno)

UO čine predstavnici:
-Univerziteta Crne Gore
-Kabineta Premijera
-Ministrstva prosvjete

ustanova visokog obrazovanja. Pored pomenutih materijala, Upravni odbor se na sjednicama upoznao sa aktivnostima i izazovima sa kojima se Agencija suočava u svakodnevnom radu.

Upravni odbor Agencije od novembra funkcioniše u izmijenjenom sastavu. Vlada je Rješenjem br. 07-6152/3 od 7. novembra 2019. godine imenovala Mijajla Đurića, predstavnika Ministarstva prosvjete za novog člana Upravnog odbora.

7.2 Javne nabavke

Nakon ispunjenja kadrovskih uslova u 2018. godini, sačinjen je Plan javnih nabavki za 2019. godinu (br: 01–404/19–12/1) i objavljen na Portalu javnih nabavki, u skladu sa zakonom. Ukupna vrijednost Plana javnih nabavki za 2019. godinu je iznosila 22.440,00 eura. Postupci predviđeni Planom su i sprovedeni, uz poštovanje načela javnih nabavki, o čemu je sačinjen Izvještaj o javnim nabavkama za 2019. godinu i uredno je, u roku predviđenom zakonskim propisima, dostavljen nadležnoj instituciji.

U izvještajnom periodu oprema za rad je obezbijeđena sukcesivno tokom godine, jer se radilo o nabavkama male vrijednosti, za čiju nabavku, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i Pravilnikom, nije bilo potrebno sprovoditi neki od postupaka javnih nabavki.

U cilju efikasnijeg sprovođenja Zakona o javnim nabavkama i obezbjeđenja transparentnosti, Agencija je Plan javnih nabavki, kao i usvojena pravila, objavila na svojoj internet stranici.

7.3 Interna akta

Pored akata koja se tiču postupaka evaluacije čija je priprema u nadležnosti sektora, Agencija je u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG", br. 75/18) donijela Knjigu procedura Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja. Finansijske regulative sadržane u ovoj knjizi uređuju način finansijskog upravljanja u Agenciji i mogu se izmijeniti samo putem zvanične odluke direktora. Prema važećoj zakonskoj regulativi, Agencija je odgovorna za adekvatno i efikasno finansijsko upravljanje koje će omogućiti pouzdan sistem finansijske kontrole, a na taj način i efektivno izvršenje funkcije Agencije, uključujući i upravljanje rizikom, radi sprječavanja i utvrđivanja prevare i korupcije. U skladu sa istim zakonom, u Agenciji su određena:

- lice za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprjeđenju upravljanja i kontrola;
- lice zaduženo za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima;
- lice zaduženo za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare, odnosno nepravilnosti u subjektu.

Radi sprovođenja sistema finansijskih kontrola i upravljanja u Agenciji, donijete su sljedeće interne procedure:

- Interna procedura za plaćanje faktura;
- Interna procedura o načinu pripreme obračuna zarada;
- Interna procedura za izradu prijedloga budžeta AKOKVO;

- Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila Agencije;
- Interno pravilo o postupku odobravanja službenog putovanja;
- Pravilnik o troškovima reprezentacije.

Pripremljen je Izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu iz kojeg proizilazi da je budžet Agencije za 2018. godinu iznosio 224.829,75 eura, od čega je utrošeno 191.696,56 eura (procenat izvršenja je 85,26 %).

7.4 Transparentnost i sprječavanje korupcije

U skladu sa Zakonom slobodnom pristupu informacijama („Službeni list Crne Gore”, br. 44/12 i 30/17) Agencija ima vodič za slobodan pristup informacijama broj: 01-639/18-267/1, koji će se ažurirati po potrebi promjene vrsta informacija koju posjeduje Agencija i podataka od značaja za pristup informacijama.

Izrađena je web stranica Agencije www.akokvo.me. Na redovno ažuriranoj stranici dostupna su sva akta Agencije kao i aktuelna obavještenja koja se odnose na njen rad.

Agencija je u skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije, u zakonskom roku donijela izvještaj o sprovođenju plana integriteta. Plan integriteta Agencije (br. 01-050/18/234/1), koji sadrži mjere kojima se sprječavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije i obezbjeđuje povjerenje građana u rad Agencije, donijet je u 2018. godini.

U skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije rješenjem br. 01-162-2/2018 određeno je i lice za prijem i postupanje po prijavi zviždača. U ovom izvještajnom periodu nije bilo prijava zviždača.

Agencija je u skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije u obavezi da vodi evidenciju primljenih poklona. Međutim Agencija ni u 2019 godini, kao organ vlasti, nije primala poklone.

PRILOG

Tabela 1.1. Evropski standardi za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja

1. dio Standardi i smjernice za unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta	
1.1.	Politika obezbjeđenja kvaliteta – Ustanove visokog obrazovanja moraju imati politiku obezbjeđenja kvaliteta koja je javno dostupna i dio njihovog strateškog upravljanja. Interni učesnici tu politiku moraju razvijati i sprovesti putem odgovarajućih struktura i procesa i pri tom uključivati i spoljne učesnike.
1.2.	Izrada i odobravanje programa – Ustanove visokog obrazovanja moraju imati postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa. Oni moraju biti izrađeni tako da ispunjavaju postavljene ciljeve, uključujući i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije koje se dodjeljuju u osnovi programa treba jasno opisati i predstaviti, pozivajući se na odgovarajući nivo nacionalnog kvalifikacionog okvira za visoko obrazovanje, pa time i na Kvalifikacioni okvir Evropskog prostora visokog obrazovanja.
1.3.	Učenje i ocjenjivanje na relaciji student – Ustanove visokog obrazovanja, moraju obezbijediti da se programi izvode na način koji stimulise studente na preuzimanje aktivne uloge u procesu učenja, kao i da ocjenjivanje studenata odražava takav pristup.
1.4.	Upis i napredovanje studenata, priznavanje i sertifikovanje – Ustanove visokog obrazovanja moraju dosljedno primjenjivati unaprijed utvrđene i objavljene akte koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje kroz studije, priznavanje i sertifikovanje.
1.5.	Nastavno osoblje – Ustanove visokog obrazovanja moraju obezbijediti kompetentnost svojih nastavnika i primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenih.
1.6.	Resursi za učenje i podrška studentima – Ustanove visokog obrazovanja moraju finansirati aktivnosti učenja i obezbijediti dovoljne i lako dostupne resurse za učenje i podršku studentima.
1.7.	Upravljanje informacijama – Ustanove visokog obrazovanja moraju obezbijediti prikupljanje, analizu i korišćenje informacija relevantnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima.
1.8.	Informisanje javnosti – Ustanove visokog obrazovanja moraju objavljivati informacije o svom radu pa tako i o studijskim programima koje izvode. Te informacije moraju biti jasne, tačne, objektivne, važeće i lako dostupne.
1.9.	Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa – Ustanove visokog obrazovanja moraju pratiti i periodično provjeriti svoje programe kako bi se obezbijedilo postizanje postavljenih ciljeva, i time ispunile potrebe studenata i društva. Periodične provjere bi trebale biti usmjerene na kontinuirano poboljšavanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili preduzimaju na osnovu periodičnih provjera treba obavijestiti sve učesnike na koje se one odnose.
1.10.	Periodično spoljno obezbjeđenje kvaliteta – Ustanove visokog obrazovanja moraju periodično prolaziti kroz postupke spoljnog obezbjeđenja kvaliteta u skladu s ESG-jem.
2. dio Standardi i smjernice za spoljno obezbjeđenje kvaliteta	
2.1.	Unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta – Spoljnim obezbjeđenjem kvaliteta razmatra se djelotvornost procesa unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta opisanog u I. dijelu ESG-ja.
2.2.	Izrada svrsishodnih metodologija – Spoljno obezbjeđenje kvaliteta mora biti jasno definisano i osmišljeno tako da svrsishodno ispunjava postavljene ciljeve,

- uzimajući pritom u obzir relevantne akte. Učesnici moraju biti uključeni u osmišljavanje i trajno unaprjeđivanje spoljnog obezbjeđenja kvaliteta.
- 2.3. Sprovođenje procesa - Proces spoljnog obezbjeđenja kvaliteta mora biti pouzdan, koristan, unaprijed utvrđen, dosljedno sproveden i javan. On obuhvata sljedeće stavke:
 - a. samoevaluacija
 - b. spoljno obezbjeđenje kvaliteta koje obično podrazumijeva i posjetu ustanovi visokog obrazovanja
 - c. izvještaj kao ishod spoljašnjeg ocjenjivanja
 - d. naknadno praćenje.
 - 2.4. Spoljni eksperti – Spoljno obezbjeđenje kvaliteta sprovode komisije spoljnih eksperata koje uključuju i studentske predstavnike.
 - 2.5. Kriterijumi za ishode - Svi konačni ishodi ili mišljenja koja proizlaze iz spoljnog obezbjeđenja kvaliteta, čak i kad nije riječ o formalnim odlukama, moraju se temeljiti na jasno definisanim i objavljenim kriterijumima koji se dosljedno primjenjuju.
 - 2.6. Izvještavanje – Izvještaji ekspertskih komisija u procesima spoljnog obezbjeđenja kvaliteta moraju biti objavljeni, jasni i dostupni akademskoj zajednici, spoljnim partnerima i drugim zainteresovanim stranama. U slučaju da Agencija na osnovu izvještaja donosi formalne odluke, one moraju biti objavljene zajedno sa izvještajima.
 - 2.7. Prigovori i žalbe - Žalbeni postupci i postupci u sprovođenju prigovora moraju biti jasno definisani kao dio procesa spoljnog obezbjeđenja kvaliteta, a ustanove visokog obrazovanja o njima trebaju biti informisane.

3. dio Standardi i smjernice za obezbjeđenje kvaliteta od strane agencije

- 3.1. Aktivnosti, politika i postupci obezbjeđenja kvaliteta - Agencije moraju redovno sprovoditi aktivnosti spoljnog obezbjeđenja kvaliteta, kao što je to opisano u II dijelu ESG-ja. Te aktivnosti moraju imati precizne i jasno definisane ciljeve, navedene u javno dostupnom opisu misije, na kojima se mora zasnivati rad agencije. Zadatak agencije je da obezbijedi da u njenom upravljanju i radu učestvuju svi akteri ovog procesa.
- 3.2. Službeni status - Agencije moraju imati pravni temelj i biti priznate kao agencije za obezbjeđenje kvaliteta od strane nadležnih tijela.
- 3.3. Nezavisnost - Agencije moraju biti nezavisne i samostalne u svom radu i u potpunosti odgovarati za svoje aktivnosti i njihove ishode, bez uticaja trećih strana.
- 3.4. Tematske analize - Agencije moraju redovno objavljivati istraživanja koja opisuju i analiziraju opšte rezultate aktivnosti spoljnog obezbjeđenja kvaliteta.
- 3.5. Resursi - Kako bi mogle obavljati svoj rad, agencije moraju raspolagati dovoljnim finansijskim resursima i dovoljnim brojem zaposlenih u agenciji, ali i dovoljnim brojem spoljnih saradnika.
- 3.6. Unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta i profesionalno ponašanje - Agencije moraju imati procese unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta koji su usko vezani uz definisanje, obezbjeđenje i unaprjeđenje kvaliteta i integriteta njihovog rada.
- 3.7. Periodično spoljno ocjenjivanje agencija - Agencije barem jednom u svakih pet godina moraju proći spoljno ocjenjivanje kako bi dokazale usklađenost svog rada s ESG-jem.

Tabela 2.1 – Postupci akreditacije studijskih programa u 2019. godini

Ustanova	Studijski program	Status akreditacije	Članovi ekspertske komisije	Datum odluke
Fakultet za crnogorski jezik i književnost	Osnovne studije - Crnogorski jezik i književnost	Akreditovan	Prof. dr Amira Turbić-Hadžagić, Filozofski fakultet, Univerzitet u Tuzli - predsjednica Prof. dr. sc. Diana Stolac, Filozofski fakultet, Univerzitet u Rijeci - član Prof. dr Aleksandra Banjević, Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore - član	22.04.2019. godine
	Master studije - Crnogorski jezik i književnost	Akreditovan	Prof. dr Amira Turbić-Hadžagić, Filozofski fakultet, Univerzitet u Tuzli - predsjednica Prof. dr. sc. Diana Stolac, Filozofski fakultet, Univerzitet u Rijeci - član Prof. dr Aleksandra Banjević, Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore - član	22.04.2019. godine
Fakultet za poslovni menadžment Bar	Osnovne studije – Poslovni menadžment	Akreditovan	Prof. dr Janko Radulović, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet Mediteran - predsjednik Prof. dr Milanko Čabarkapa, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu - član Prof. dr Rajko Gnjato, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci - član	22.04.2019. godine
	Osnovne studije - Poslovna psihologija i psihološko savjetovanje	Akreditovan	Prof. dr Janko Radulović, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet Mediteran - predsjednik Prof. dr Milanko Čabarkapa, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu - član Prof. dr Rajko Gnjato, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet u Banja Luci - član	22.04.2019. godine
	Master studije - Poslovni menadžment	Akreditovan	Prof. dr Janko Radulović, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet Mediteran - predsjednik Prof. dr Milanko Čabarkapa, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu - član Prof. dr Rajko Gnjato, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci - član	22.04.2019. godine
HEC Miločer	Osnovne studije - Internacionalni menadžment u hotelijerstvu i gastronomiji	Akreditovan	Prof. dr Darko Lacmanović, Fakultet za turizam, Univerzitet Mediteran - predsjednik Prof. dr Jasmina Osmanković, Ekonomski fakultet u Sarajevu, Univerzitet u Sarajevu - član Prof. dr Veselin Drašković, Fakultet za pomorstvo, Univerzitet Crne Gore - član	25.01.2019. godine
	Master studije - Internacionalni menadžment u hotelijerstvu i gastronomiji	Akreditovan	Prof. dr Darko Lacmanović, Fakultet za turizam, Univerzitet Mediteran - predsjednik Prof. dr Jasmina Osmanković, Ekonomski fakultet u Sarajevu, Univerzitet u Sarajevu - član Prof. dr Veselin Drašković, Fakultet za pomorstvo, Univerzitet Crne Gore - član	25.01.2019. godine
Fakultet za finansije, bankarstvo i ekonomsku diplomatiju	Osnovne studije - Finansije, bankarstvo i ekonomska diplomatija	Akreditovan	Prof. dr Vladimir Kaščelan, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - predsjednik Dr Amer Demirović, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet Sarajevska škola za nauku i tehnologiju - član, Prof. dr Ivo Rozić, Pravni fakultet, Sveučilište u Mostaru – član	16.04.2019. godine
Univerzitet Adriatik Fakultet za poslovnu ekonomiju i pravo	Osnovne studije – Pravo	Akreditovan	Prof. dr Saša Milić, Filozofski fakultet Nikšić, Univerzitet Crne Gore - predsjednik Prof. dr Ivo Rozić, Pravni fakultet, Sveučilište u Mostaru - član Prof. dr Ivan Koprić, Pravni fakultet,	25.01.2019. godine

Bar			Sveučilište u Zagrebu – član	
	Master studije – Pravo	Akreditovan	Prof. dr Saša Milić, Filozofski fakultet Nikšić, Univerzitet Crne Gore - predsjednik Prof. dr Ivo Rozić, Pravni fakultet, Sveučilište u Mostaru - član Dr. sc Martina Primorac, Univerzitet modernih znanosti - CKM, Mostar - član	10.04.2019. godine
	Osnovne studije - Računovodstvo, finansije i bankarstvo	Akreditovan	Prof. dr Zdravko Todorović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Banja Luci - predsjednik Prof. dr Jasmina Četković, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr Maja Drakić Grgur, Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerzitet Donja Gorica – član	24.06.2019. godine
	Osnovne studije – Menadžment	Akreditovan	Prof. dr Zdravko Todorović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Banja Luci - predsjednik Prof. dr Jasmina Četković, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr Maja Drakić Grgur, Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerzitet Donja Gorica – član	24.06.2019. godine
	Master studije – Poslovna ekonomija	Akreditovan	Prof. dr Zdravko Todorović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Banja Luci - predsjednik Prof. dr Jasmina Četković, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr Maja Drakić Grgur, Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerzitet Donja Gorica – član	24.06.2019. godine
	Master studije – Ekonomija javnog sektora	Akreditovan	Prof. dr Zdravko Todorović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Banja Luci - predsjednik Prof. dr Jasmina Četković, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr Maja Drakić Grgur, Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerzitet Donja Gorica – član	24.06.2019. godine
	Doktorske studije – Ekonomija	Odbijena akreditacija	Prof. dr Zdravko Todorović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Banja Luci - predsjednik Prof. dr Jasmina Četković, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr Maja Drakić Grgur, Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerzitet Donja Gorica – član	25.07.2019. godine
Univerzitet Adriatik Fakultet za menadžment Herceg Novi	Master studije – Poslovni menadžment	Akreditovan	Prof. dr Ana Lalević Filipović, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - predsjednica Dr Milijana Novović Burić, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr Darko Lacmanović, Fakultet za turizam, Univerzitet Mediteran – član	31.05.2019. godine
Univerzitet Adriatik Fakultet za biznis i turizam Budva	Master studije – Menadžment u turizmu i ugostiteljstvu	Akreditovan	Prof. dr Andriela Vitić Četković, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Univerzitet Crne Gore - predsjednica Doc. dr Armin Kovači, Univerzitet Modernih znanosti CKM Mostar - član Doc. dr Anđela Jakšić Stojanović, Univerzitet Mediteran – član	31.05.2019. godine
Univerzitet Adriatik Fakultet za	Doktorske studije - Nautički turizam	Akreditovan	Prof. dr Janko Radulović, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet Mediteran - predsjednik	05.07.2019. godine

mediteranske poslovne studije Tivat			Prof. dr Zoran Radmilović, Saobraćajni fakultet, Univerzitet u Beogradu - član Prof. dr Zdravko Krivokapić, Mašinski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član	
	Master studije – Nautički turizam	Akreditovan	Prof. dr Janko Radulović, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet Mediteran - predsjednik Prof. dr Zoran Radmilović, Saobraćajni fakultet, Univerzitet u Beogradu - član Prof. dr Zdravko Krivokapić, Mašinski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član	05.07.2019. godine
	Osnovne studije - Menadžment u nautičkom turizmu, sportu i rekreaciji	Akreditovan	Prof. dr Janko Radulović, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet Mediteran - predsjednik Prof. dr Zoran Radmilović, Saobraćajni fakultet, Univerzitet u Beogradu - član Prof. dr Zdravko Krivokapić, Mašinski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član	03.07.2019. godine
Univerzitet Adriatik Pomorski fakultet Bar	Osnovne studije – Turizam	Akreditovan	Prof dr. Darko Lacmanović, Fakultet za turizam PG, Univerzitet Crne Gore - predsjednik Prof. dr Janko Gnjato, Prirodno matematički fakultet - član Prof dr Veselin Drašković, Pomorski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član	24.06.2019. godine
Univerzitet Donja Gorica Fakultet za informacione sisteme i tehnologije	Doktorske studije – Informacione tehnologije	Akreditovan	Prof. dr Sonja Pravilović, Fakultet za finansije, bankarstvo i ekonomsku diplomatiju Bijelo Polje - predsjednica Prof. dr Ljiljana Kaščelan, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr. sc. Dijana Šimić, Fakultet organizacione informatike Zagreb – član Mr. Doc. Marko Gošović, Fakultet vizuelnih umjetnosti, Univerzitet Mediteran - predsjednik	14.05.2019. godine
Univerzitet Donja Gorica Fakultet za dizajn i multimediju	Master studije – Dizajn i multimedija	Akreditovan	Mr. Doc. Aleksandar Čelar - Univerzitet Metropolitan Beograd - član Mr. Marina Radulović, samostalna umjetnica - član	11.12.2019. godine
Univerzitet Donja Gorica Fakultet za kulturu i turizam	Osnovne studije – Kineske studije	Akreditovan	Dr Sonja Špadijer, Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore - predsjednica Prof. dr Mlijana Novović Burić, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr Andriela Vitić Četković, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Univerzitet Crne Gore – član	08.08.2019. godine
	Master studije - Međunarodno hotelijerstvo i menadžment	Akreditovan	Prof. dr Anđela Jakšić Stojanović, Fakultet vizuelnih umjetnosti, Univerzitet Mediteran - predsjednica Prof. dr Milimir Lojović, Visoka škola za turizam i hotelijerstvo Trebinje - član Prof.dr Ivo Županović, Fakultet za biznis i turizam Budva i Fakultet za menadžment Herceg Novi, Univerzitet Adriatik - član	18.07.2019. godine
	Master studije – Kultura i turizam	Akreditovan	Prof. dr Darko Lacmanović, Fakultet za turizam, Univerzitet Mediteran - predsjednik Andriela Vitić Četković, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Univerzitet Crne Gore - član Dr. Milimir Lojović, Visoka škola za turizam i hotelijerstvo Trebinje - član	23.04.2019. godine
Univerzitet Donja Gorica Fakultet	Doktorske studije – Komunikologija i mediji	Akreditovan	Dr. Rajka Đoković, Pravni fakultet, Univerzitet Mediteran - predsjednik Prof. dr Stevo Nikić, Univerzitet Adriatik - član	07.03.2019. godine

umjetnosti			Dr. Ivona Jovanović, Univerzitet Crne Gore, Fakultet za turizam i hotelijerstvo – član	
Univerzitet Donja Gorica Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis	Master studije – Informacioni menadžment u zdravstvu	Akreditovan	Prof. dr Ivo Rozić, Pravni fakultet, Sveučilište u Mostaru - predsjednik Prof. dr Ljiljana Kaščelan, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr Slobodan Aćimović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu – član	10.04.2019. godine
Univerzitet Donja Gorica Filološki fakultet	Master studije – Engleski jezik	Akreditovan	Dr Sonja Špadijer, Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore - predsjednica Dr Mirjana Daničić, Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu - član Prof. dr Marija Krvavac, Pravni fakultet, Univerzitet u Prištini – član	25.11.2019. godine
Univerzitet Mediteran Fakultet za turizam „Montenegro Tourism School“	Osnovne studije – Menadžment u turizmu i hotelijerstvu	Akreditovan	Prof. dr Saša Milić, Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet Crne Gore - predsjednik Prof. dr Rade Ratković, Fakultet za biznis i turizam Budva- član Dr. Martina Primorac – Pravni fakultet, Univerzitet modernih umjetnosti Mostar- član	22.03.2019. godine
	Master studije - Internacionalni menadžment u turizmu i hotelijerstvu	Akreditovan	Prof. dr Saša Milić, Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet Crne Gore - predsjednik Prof. dr Rade Ratković, Fakultet za biznis i turizam Budva- član Dr. Martina Primorac – Pravni fakultet, Univerzitet modernih umjetnosti Mostar- član	22.03.2019. godine
	Doktorske studije - Menadžment u turizmu	Akreditovan	Prof. dr Saša Milić, Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet Crne Gore - predsjednik Prof. dr Rade Ratković, Fakultet za biznis i turizam Budva- član Dr. Martina Primorac – Pravni fakultet, Univerzitet modernih umjetnosti Mostar- član	22.03.2019. godine
Univerzitet Mediteran Fakultet za informacione tehnologije	Osnovne studije – Informacione tehnologije	Akreditovan	Prof. dr Mila Nadrljanski, Pomorski fakultet u Splitu, Sveučilište u Splitu - predsjednik Prof. dr Belma Ramić Brkić, Fakultet kompjuterskih nauka/informacionih sistema, Univerzitet Sarajevska škola za nauku i tehnologiju - član Prof. dr Ljiljana Kaščelan, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član	13.05.2019. godine
	Master studije – Informacione tehnologije	Akreditovan	Prof. dr Mila Nadrljanski, Pomorski fakultet u Splitu, Sveučilište u Splitu - predsjednik Prof. dr Belma Ramić Brkić, Fakultet kompjuterskih nauka/informacionih sistema, Univerzitet Sarajevska škola za nauku i tehnologiju - član Prof. dr Ljiljana Kaščelan, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član	13.05.2019. godine
	Doktorske studije – Informacione tehnologije	Odbijena akreditacija	Prof. dr Mila Nadrljanski, Pomorski fakultet u Splitu, Sveučilište u Splitu - predsjednik Prof. dr Belma Ramić Brkić, Fakultet kompjuterskih nauka/informacionih sistema, Univerzitet Sarajevska škola za nauku i tehnologiju - član Prof. dr Ljiljana Kaščelan, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član	31.05.2019. godine
Univerzitet Mediteran Fakultet za ekonomiju i biznis	Osnovne studije – Ekonomija i biznis	Akreditovan	Prof. dr Jelena Kočović, Ekonomski fakultet Beograd, Univerzitet u Beogradu - predsjednik Prof. dr Ana Lalević Filipović, Ekonomski	31.05.2019. godine

			fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr. Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije – član	
	Master studije – Marketing menadžment	Akreditovan	Prof. dr. Jelena Kočović, Ekonomski fakultet Beograd, Univerzitet u Beogradu - predsjednik Prof. dr. Ana Lalević Filipović, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr. Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije – član	31.05.2019. godine
	Master studije - Finansijski menadžment, računovodstvo i revizija	Akreditovan	Prof. dr. Jelena Kočović, Ekonomski fakultet Beograd, Univerzitet u Beogradu - predsjednik Prof. dr. Ana Lalević Filipović, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr. Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije – član	31.05.2019. godine
	Master studije - MBA in Management, Finance and Agribusiness	Akreditovan	Prof. dr. Jelena Kočović, Ekonomski fakultet Beograd, Univerzitet u Beogradu - predsjednik Prof. dr. Ana Lalević Filipović, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr. Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije – član	31.05.2019. godine
	Doktorske studije – Finansije	Akreditovan	Prof. dr. Jelena Kočović, Ekonomski fakultet Beograd, Univerzitet u Beogradu - predsjednik Prof. dr. Ana Lalević Filipović, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr. Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije – član	31.05.2019. godine
	Doktorske studije - Marketing	Akreditovan	Prof. dr. Jelena Kočović, Ekonomski fakultet Beograd, Univerzitet u Beogradu - predsjednik Prof. dr. Ana Lalević Filipović, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr. Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije – član	31.05.2019. godine
Univerzitet Mediteran Pravni fakultet	Osnovne studije - Pravosudni i privrednopravni studijski program	Akreditovan	Prof. dr. Ljubinko Mitrović, Fakultet za upravu, Univerzitet u Sarajevu - predsjednik Prof. dr.sc. Ivo Rozić, Pravni fakultet, Sveučilišta u Mostaru - član Doc. dr. Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije, Univerziteta Donja Gorica - član	19.04.2019. godine
	Master studije – Evropsko pravo	Akreditovan	Prof. dr. Ljubinko Mitrović, Fakultet za upravu, Univerzitet u Sarajevu - predsjednik Prof. dr.sc. Ivo Rozić, Pravni fakultet, Sveučilišta u Mostaru - član Doc. dr. Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije, Univerziteta Donja Gorica – član	19.04.2019. godine
	Master studije - Krivično-pravosudni studijski program	Akreditovan	Prof. dr. Ljubinko Mitrović, Fakultet za upravu, Univerzitet u Sarajevu - predsjednik Prof. dr.sc. Ivo Rozić, Pravni fakultet, Sveučilišta u Mostaru - član Doc. dr. Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije, Univerziteta Donja Gorica – član	19.04.2019. godine
	Master studije - Privredno-pravni studijski program	Akreditovan	Prof. dr. Ljubinko Mitrović, Fakultet za upravu, Univerzitet u Sarajevu - predsjednik Prof. dr.sc. Ivo Rozić, Pravni fakultet, Sveučilišta u Mostaru - član	19.04.2019. godine

			Doc. dr. Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije, Univerziteta Donja Gorica – član	
	Master studije – Javna uprava	Akreditovan	Prof. dr. Ljubinko Mitrović, Fakultet za upravu, Univerzitet u Sarajevu - predsjednik Prof. dr.sc. Ivo Rozić, Pravni fakultet, Sveučilišta u Mostaru - član Doc. dr. Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije, Univerziteta Donja Gorica – član	19.04.2019. godine
	Doktorske studije - Evropsko pravo	Akreditovan	Prof. dr. Ljubinko Mitrović, Fakultet za upravu, Univerzitet u Sarajevu - predsjednik Prof. dr.sc. Ivo Rozić, Pravni fakultet, Sveučilišta u Mostaru - član Doc. dr. Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije, Univerziteta Donja Gorica – član	19.04.2019. godine
Univerzitet Mediteran Fakultet za strane jezike	Osnovne studije - Engleski jezik i književnost	Akreditovan	Prof.dr Ivona Jovanović, fakultet za turizam i hotelijerstvo, Univerzitet Crne Gore - predsjednica Doc. Mirela Karadža, SSSST, BIH - član Prof.dr Aleksandra Perović, University college London - član	03.07.2019. godine
	Master studije - Engleski jezik i književnost	Akreditovan	Prof.dr Ivona Jovanović, fakultet za turizam i hotelijerstvo, Univerzitet Crne Gore - predsjednica Doc. Mirela Karadža, SSSST, BIH - član Prof.dr Aleksandra Perović, University college London – član	03.07.2019. godine
Univerzitet Mediteran Fakultet vizuelnih umjetnosti	Osnovne studije – Vizuelne umjetnosti	Akreditovan	Doc. dr. Jasmina Gavrankapetanović Redžić, Akademija likovnih umjetnosti, Univerzitet u Sarajevu - predsjednica dr Tatjana Burzanović, Fakultet za dizajn i multimediju, Univerzitet Donja Gorica, član mr Ana Vasiljević Čelar, Fakultet za dizajn i multimediju, Univerzitet Donja Gorica, član	26.03.2019. godine
	Master studije – Vizuelne umjetnosti	Akreditovan	Doc. dr. Jasmina Gavrankapetanović Redžić, Akademija likovnih umjetnosti, Univerzitet u Sarajevu - predsjednica dr Tatjana Burzanović, Fakultet za dizajn i multimediju, Univerzitet Donja Gorica, član mr Ana Vasiljević Čelar, Fakultet za dizajn i multimediju, Univerzitet Donja Gorica, član	26.03.2019. godine

Tabela 2.2. Postupci reakreditacije ustanova visokog obrazovanja u 2019. godini

Ustanova	Status reakreditacije	Članovi ekspertske komisije	Datum odluke
Univerzitet Mediteran	Reakreditovan	Prof. dr Jelena Kočović, Ekonomski fakultet Beograd, Univerzitet u Beogradu - predsjednica Prof. dr Ljiljana Kaščelan, Ekonomski fakultet Podgorica, Univerzitet Crne Gore - članica Prof. dr Ivo Županović, Fakultet za biznis i turizam Budva i Fakultet za menadžment Herceg Novi, Univerzitet Adriatik – član	16.07.2019. godine
Fakultet za crnogorski jezik i književnost	Reakreditovan	Prof. dr Amira Turbić-Hadžagić, Filozofski fakultet, Univerzitet u Tuzli – predsjednica Prof. dr. sc. Diana Stolac, Filozofski fakultet, Univerzitet u Rijeci – članica Prof. dr Aleksandra Banjević, Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore – članica	08.08.2019. godine
Fakultet za biznis i turizam Budva	U toku		
Univerzitet Donja Gorica	U toku	Prof. dr Jelena Kočović, Ekonomski fakultet Beograd, Univerzitet u Beogradu - predsjedica Prof. dr Ljiljana Kaščelan, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - članica Prof. dr Zoran Kalinić, Nezavisni univerzitet Banja Luka - član Dr Rajka Đoković, Pravni fakultet, Univerzitet Crne Gore - članica Prof. dr Saša Milić, Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr Darko Lacmanović, Fakultet za turizam, Univerzitet Mediteran - član Prof. dr Aleksandra Despotović, Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore - članica Prof. dr Ivo Čolak, Gradjevinski fakultet, Sveučilište u Mostaru - član Prof. dr Miodrag Krkobatić, Visoka škola likovnih i primijenjenih umetnosti i strukovnih studija - član Spec. Sci Ivan Martinović, Elektrotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore - član Prof. dr Mladen Perazić, Privredna Komora – član	
Fakultet za poslovni menadžment Bar	U toku	Nije definisano	
Fakultet za menadžment Herceg Novi	U toku	Nije definisano	
Fakultet za saobraćaj, komunikacije i logistiku Budva	U toku	Nije definisano	
Pomorski fakultet Bar	U toku	Nije definisano	
Fakultet za mediteranske poslovne studije Tivat	U toku	Nije definisano	
Fakultet za državne i evropske studije	Reakreditovan	Prof. dr Radislav Jovović, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet Mediteran – predsjednik Prof. dr Rodoljub Etinski, Pravni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu – član Prof. dr Stevo Nikić, Pomorski fakultet, Univerzitet Adriatik – član	02.12.2019. godine

Tabela 2.3. Postupci akreditacije programa cjeloživotnog učenja u 2019. godini

Ustanova	Primljeni zahtjevi	Status akreditacije	Članovi ekspertske komisije	Datum odluke
Univerzitet Adriatik Fakultet za mediteranske poslovne studije	Kadet nautičke struke	Odbijen	-	19.12.2019. godine
	Kadet brodomašinske struke	Odbijen	-	19.12.2019. godine
Univerzitet Adriatik Pomorski fakultet Bar	Kadet nautičke struke	Odbijen	-	19.12.2019. godine
	Kadet brodomašinske struke	Odbijen	-	19.12.2019. godine

Tabela 2.4. Prikaz prijavljenih eksperata u 2019. godini prema državi i naučnoj oblasti

Država/ Naučna oblast	Društvene nauke	Humanističke nauke	Medicinske nauke	Prirodne nauke	Tehničko-tehnološke nauke	Umjetnost	Ukupno
Makedonija	2						2
Bosna i Hercegovina	3						3
Kanada	1						1
Crna Gora	13	1		1	2	3	20
Estonija	1						1
Hrvatska	3				3		6
Slovenija	2						2
Srbija	3		1	3	6	1	14
Ukupno	28	1	1	4	11	4	49

Tabela 2.5 – Prikaz studenata prijavljenih za listu eksperata u 2019. godini prema državi i stepenu studija

Država/ Stepen studija	Doktorske studije	Master studije	Specijalističke studije	Osnovne studije (završna godina)	Ukupno
Crna Gora	2	4	1	3	10
Velika Britanija	1				1
Srbija	1				1
Ukupno	4	4	1	3	12

Tabela 3.1. Prikaz međunarodne saradnje AKOKVO u 2019. godini

Saradnja sa institucijama Evropskog prostora visokog obrazovanja		
Forma saradnje	Institucija	Korist za sistem obezbjeđenja kvaliteta
Okrugli sto /Sastanak	Evropske asocijacije za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA)	-podrška na putu za članstvo -upoznavanje svih aktera u procesu obezbjeđenja kvaliteta sa značajem ovog članstva -preporuke za ispunjenje kriterijuma za članstvo
Okrugli sto/ Sastanci	Evropski registar za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (EQAR)	-podrška na putu za listing u registar -preporuke za ispunjenje kriterijuma za listing
Sastanak	Evropska asocijacija univerziteta (EUA)	-upoznavanje sa osnivanjem i planiranim aktivnostima, -razmatranje uslova za podršku u radu Agencije i -preporuke za unaprjeđenje kvaliteta
Sastanak	Program evaluacije ustanova visokog obrazovanja (IEP)	-upoznavanje sa osnivanjem i planiranim aktivnostima, -razmatranje uslova za podršku u radu Agencije i -preporuke za unaprjeđenje kvaliteta
Sastanak	Evropska asocijacija institucija u visokom obrazovanju (EUARSHE)	-upoznavanje sa osnivanjem i planiranim aktivnostima, -razmatranje uslova za podršku u radu Agencije i -preporuke za unaprjeđenje kvaliteta
Sporazum o saradnji	Agencija za nauku i visoko obrazovanje u Hrvatskoj (AZVO)	-razmjena eksperata u obezbjeđenju kvaliteta; -saradnja na projektima povezanim s unaprjeđenjem sistema za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju; -saradnja u postupcima akreditacije studijskih programa
Sporazum o saradnji	Nacionalno tijelo za akreditaciju i provjeru kvaliteta u visokom obrazovanju Srbije (NAT)	-razmjena eksperata u obezbjeđenju kvaliteta; -saradnja na projektima povezanim s unaprjeđenjem sistema za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju; -saradnja u postupcima akreditacije studijskih programa.
Studijska posjeta	Nacionalna agencija za evaluaciju univerziteta i istraživačkih instituta (ANVUR) - Rim, Italija	-razmjena iskustva o postupcima obezbjeđenja kvaliteta u oblasti visokog obrazovanja; -razmjena iskustva po pitanju metodologije koja se koristi, -kao i o ispunjavanju uslova za učlanjenje u ENQA-u i registrovanje u EQAR i prednostima tog članstva.
Studijska posjeta	Agencija Svete Stolicе za evaluaciju i promovisanje kvaliteta univerziteta i fakulteta (AVEPRO), Vatikan	-razmjena iskustava između dvije agencije po pitanju donošenja odluka o postupcima evaluacije.
Studijska posjeta	Nacionalno akreditaciono tijelo (NAT), Srbija	-uporedna analiza zakonskih rješenja u oblasti obezbjeđenja kvaliteta.

Tabela 4.1. Učešće AKOKVO u međunarodnim projektima u 2019. godini

Naziv projekta	Koordinator/Partneri	Izvor finansiranja	Trajanje	Uloga Agencije	Korist za sistem obezbjeđenja kvaliteta
Projekat mobilnosti zaposlenih u oblasti obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja	Koordinator: Sekretarijat za praćenje Bolonjskog procesa (BFUG), Partneri: Portugalska agencija za ocjenjivanje i akreditaciju visokog obrazovanja - A3ES i Austrijska Agencija za obezbjeđenje kvaliteta i akreditaciju – AQ	Erasmus+	Novembar 2019. – Januar 2020.	Praksa zaposlenih u agencijama u Austriji i Portugaliji.	Unaprjeđenje sistema obezbjeđenja kvaliteta kroz praksu u drugim agencijama, kako bi se njihovo dragocjeno iskustvo prenijelo na naš sistem obezbjeđenja kvaliteta. Poseban akcenat je stavljen na jačanje istraživačke komponente Agencije i usklađenost sa ESS kroz zakonski okvir.
Jačanje internacionalizacije na crnogorskim univerzitetima kroz efikasno strateško planiranje-IESP	Koordinator: Univerzitet Crne Gore, Partneri: Univerzitet Donja Gorica, Univerzitet Mediteran, Ministarstvo prosvjete, Univerzitet u Nici (Francuska), Univerzitet u Ljubljani (Slovenija) i Univerzitet u Kadizu (Španija)	Erasmus+	Novembar 2019. – Novembar 2021.	Podrška ustanovama visokog obrazovanja u sprovođenju internacionalizacije. Akreditovanje ljetnjih škola i ostalih vidova internacionalizacije.	Priprema strateškog okvira za internacionalizaciju sistema visokog obrazovanja Crne Gore.
TAIEX Ekspertska misija	AZVO Hrvatska	TAIEX	Novembar 2019.	Organizacija obuke za predstavnike ustanova, eksperte, studente i predstavnike biznis sektora	Unaprjeđenje legislative u oblasti obezbjeđenja kvaliteta.
Integracija ključnih kompetencija u obrazovni sistem Crne Gore	Koordinator: Ministarstvo prosvjete Partneri: EPRD Office for Economic Policy and Regional Development Ltd. iz Poljske, Zavod za školstvo, Ispitni Centar, Centar za stručno obrazovanje,	IPA II-sektorski operativni program za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku	Avgust 2019. - Avgust 2021.	Sprovođenje istraživanja na ustanovama visokog obrazovanja.	Uključenosti ključnih kompetencija u kurikulumu ustanova visokog obrazovanja u Crnoj Gori.

	Univerzitet Crne Gore (PMF, Filozofski fakultet, Filološki fakultet), obrazovne ustanove i drugi stejkholderi				
Kvalitetno obrazovanje za sve	Koordinator: Ministarstvo prosvjete, univerziteti, obrazovne ustanove i drugi stejkholderi	Savjet Evrope	Jun 2019. - Maj 2022.	Razvijanje kriterijuma za evaluaciju kojim će se ocjenjivati akademski integritet ustanove.	Primjena Zakona o akademskom integritetu.
Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost HERIC	Koordinator: Ministarstvo prosvjete i Ministarstvo nauke	Svjetska banka	April 2012.- Jun 2019.	Primjena iskustva drugih agencija u radu.	Jačanje kapaciteta kroz studijske posjete i primjena iskustva drugih zemalja u razvoju crnogorskog sistema obezbjeđenja kvaliteta.

Tabela 4.2. Prijavljeni projekti u 2019. godini

Naziv projekta	Koordinator/Partneri	Izvor finansiranja	Trajanje	Potencijalna uloga Agencije	Korist za sistem obezbjeđenja kvaliteta
SEQA - Podrška evropskim agencijama za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u ispunjavanju u ESS	Koordinator: ENQA, Partneri: Albanska agencija za obezbjeđenje kvaliteta, Albansko Ministarstvo obrazovanja, sporta i omladine, Ministarstvo obrazovanja, omladine i sporta Češke Republike, Nacionalna komisija za visoko obrazovanje Malte, Nacionalna agencija za obezbjeđenje kvaliteta u obrazovanju i istraživanju Moldavije, Slovačka agencija za akreditaciju za visoko obrazovanje	Erasmus+	Januar 2021. – Januar 2023.	Učešće i organizacija radionica s ciljem podrške agencijama u razvoju.	Podrška novoosnovanim institucijama za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u primjeni ESG.
BAQUAL - Bolje akademske kvalifikacije kroz osiguranje kvaliteta	Ministarstvo nauke i obrazovanja Hrvatske, Ministarstvo prosvjete Sjeverne Makedonije	Erasmus+	Januar 2021. – Januar 2023.	Identifikovanje zajedničkog standarda u postupcima evaluacije u Hrvatskoj, Crnoj Gori i Sjevernoj Makedoniji.	Podsticanje primjene okvira kvalifikacija u unutrašnjim i vanjskim postupcima obezbjeđenja kvalitete u tri države: Hrvatskoj, Crnoj Gori i Sjevernoj Makedoniji.
Projekat mobilnosti zaposlenih u oblasti obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja (drugi dio)	Koordinator: Sekretarijat za praćenje Bolonjskog procesa (BFUG) Partneri: BFUG, Savjet za evaluaciju istraživanja i visokog obrazovanja u Francuskoj (HCERES), Poljski akreditacioni komitet (PKA)	TAIEX	Januar 2021. – Januar 2023.	Praksa zaposlenih u agencijama u Francuskoj i Poljskoj.	Unaprjeđenje sistema obezbjeđenja kvaliteta kroz praksu u drugim agencijama, kako bi se njihovo dragocjeno iskustvo prenijelo na naš sistem obezbjeđenja kvaliteta. Poseban akcenat je stavljen na primjenu ESG i proces uklanjanja u međunarodne asocijacije.

Tabela 5.1. Obuke realizovane u 2019. godini

Obuke zaposlenih i ostalih učesnika u sistemu obezbjeđenja kvaliteta		
Naziv obuke	Eduikator	Lokacija i termin
Okrugli sto	prof.dr Kristof Grolimund, predsjednik Evropske asocijacije za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA) i prof.dr Karl Ditrih, predsjednik Evropskog registra za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (EQAR).	Podgorica, Crna Gora, april 2019.godine
Radionice	Radna grupa za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, u organizaciji Sekretarijata za praćenje Bolonjskog procesa (BFUG).	Limasol, Kipar, maj 2019.godine
Radionice	Agencija za nauku i visoko obrazovanje u Hrvatskoj (AZVO) kroz TAIEX	Podgorica, Crna Gora, novembar 2019.godine

Praksa u drugim nacionalnim agencijama	Agencija za obezbjeđenje kvaliteta i akreditaciju Austrije.	Beč, Austrija, decembar 2019.godine
Učešće na međunarodnim konferencijama i forumima	<p>1.EURIE – Evroazijski samit visokog obrazovanja;</p> <p>2.EURASHE – godišnja konferencija na temu „Budući studenti. Budući univerziteti. Budući poslovi. Profesionalno visoko obrazovanje u svijetu promjena“;</p> <p>3.Evropski forum za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja.</p>	<p>Istanbul, Turska, mart 2019.godine;</p> <p>Budimpešta, Mađarska, maj 2019.godine;</p> <p>Berlin, Njemačka, novembar 2019.godine.</p>